

Om krisen eller kriget kommer till Danderyd



Lokalanpassad krisinformation
utifrån myndigheten för civilt
försvar broschyr

Innehåll

Vem ansvarar för vad?	Sid 4
Hemberedskap	Sid 6
Trygghetspunkter	Sid 8
Skyddsrum	Sid 9
Vatten	Sid 10
VA/Avfall	Sid 11
Extremväder	Sid 12
Kommunikationskanaler	Sid 14
Egna anteckningar	Sid 15
Håll dig uppdaterad	Baksidan

Till dig som bor i Danderyd

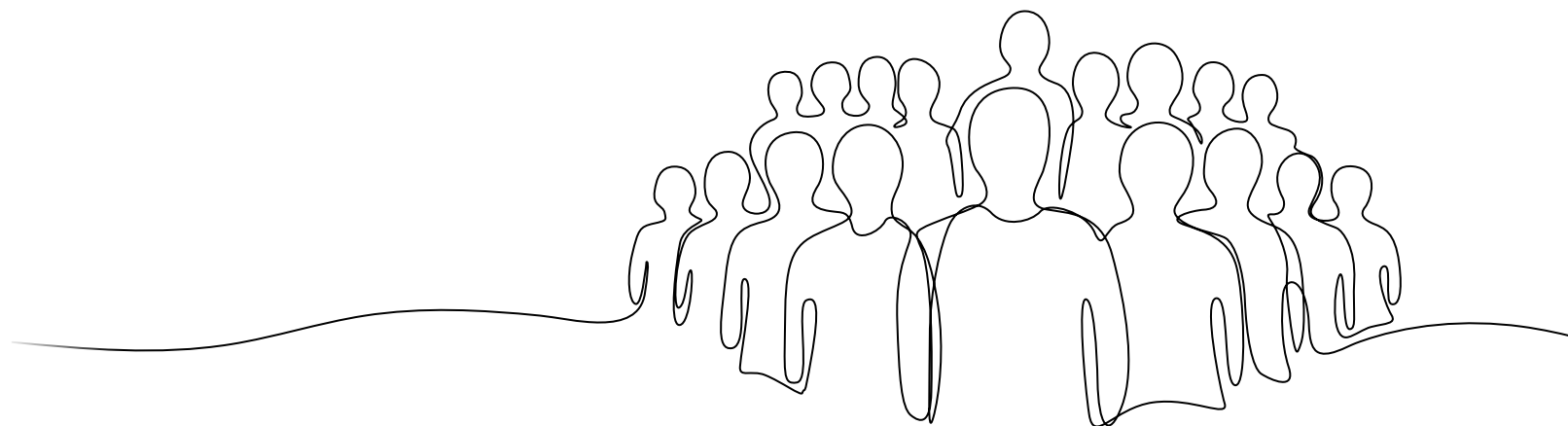
Den här informationen från Danderyds kommun kompletterar **Myndigheten för civilt försvars** broschyr **"Om krisen eller kriget kommer"**, som har skickats till hushåll i Sverige och finns på myndighetens webbplats, **mcf.se**. Broschyren finns även på flera språk, i lättläst version, som inläsning, med teckenspråkstolkning och i punktskrift.

Du är en viktig del av Sveriges beredskap. En god hemberedskap innebär att du kan klara dig utan samhällets stöd i minst en vecka. Med rätt förberedelser står du bättre rustad att hantera en svår situation – oavsett vad som har hänt.

Även vi som kommun är en del av Sveriges beredskap och vi arbetar ständigt med att du ska känna dig trygg i kommunen vilket vi ska berätta mer om i denna broschyr.

Version 1.0, juli 2026

Saker förändras, därför hittar du alltid aktuell information på **danderyd.se/krisberedskap**



Vem ansvarar för vad?

Danderyd har ständig beredskap. Kommunen ansvarar för att de viktigaste kommunala verksamheterna fungerar så långt som möjligt, även vid kris eller krig. Det gäller till exempel vatten, avlopp- och avfallshantering, äldreomsorg, räddningstjänst, förskola och skola.

Målet är att samhällsviktig verksamhet ska kunna bedrivas så likt normala förhållanden som möjligt även om en viss situation kan kräva svåra avvägningar och prioriteringar.

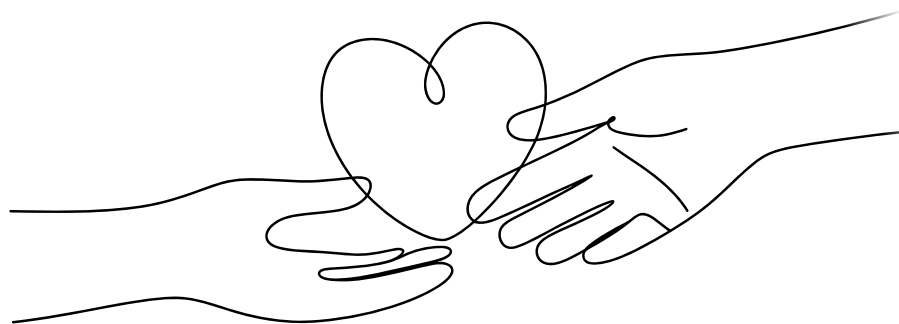
Danderyd har beredskap för att snabbt vidta åtgärder och informera om vad som har hänt, vad som görs och om det är något du behöver göra.

Vi samverkar också med flera andra aktörer, till exempel andra kommuner, Region Stockholm och Länsstyrelsen, för att säkerställa att resurserna används så effektivt som möjligt.

Räddningstjänst

Räddningstjänsten ansvarar för att hantera olyckor och akuta händelser som kräver snabba insatser. Uppdraget är att begränsa skador på människor, egendom och miljö.

I Danderyds kommun är det Storstockholms brandförsvär (SSBF) som ansvarar för räddningsinsatser vid olyckor och kriser, till exempel bränder och kemikalieutsläpp.



Stöd från frivilliga och civilsamhälle

Frivilliga resursgruppen (FRG)

Frivilliga resursgruppen (FRG) utbildas för att vid behov stödja invånare och kommunens verksamhet. Huvuduppgiften är att bemanna kommunens trygghetspunkter och bidra vid exempelvis nödvattendistribution. De kan också hjälpa till med andra insatser beroende på krisens omfattning.

FRG rekryteras, utbildas och övas av Civilförsvarsföreningen i Danderyd och aktiveras av kommunen.

Röda Korset Danderyd

Röda Korset och Danderyds kommun har en överenskommelse om samverkan vid kriser. Organisationen kan ge stöd till drabbade vid större olyckor och krissituationer, till exempel från kommunens trygghetspunkter.

Psykiskt och socialt omhändertagande (POSOM)

Vid större olyckor eller katastrofer kan kommunens POSOM-nätverk aktiveras för att ge psykiskt och socialt stöd till drabbade och deras närstående. Nätverket leds av socialförvaltningen i samverkan med aktörer från civilsamhället, till exempel Svenska kyrkan.

Så kan du engagera dig

Vill du bidra till den civila beredskapen?
I Danderyd kan du engagera dig till exempel i:

Frivilliga resursgruppen (FRG)

Läs mer på frivilligaresursgruppen.se
Anmäl intresse till danderyd.frg@civil2.se

Civilförsvarsföreningen i Danderyd

Läs mer på civil.se/stockholm/danderyd
Anmäl intresse till danderyd.frg@civil2.se

Röda Korset i Danderyd

Läs mer på rodakorset.se/danderyd
Anmäl intresse till danderyd@redcross.se

Hemberedskap – klara dig själv i en vecka

Vid kris eller krig går samhällets stöd i första hand till dem som behöver det mest. Därför behöver alla som kan vara förberedda för att klara sig själva i minst en vecka – med vatten, mat, värme och kommunikation. Ju bättre förberedda vi är, desto bättre klarar vi svåra situationer. Det stärker både Danderyds och hela Sveriges beredskap.

Det är viktigt att ha en plan för olika situationer. Bestäm till exempel en mötesplats om du och dina anhöriga skiljs åt och inte kan nå varandra. Planera också för hur du får tillgång till värme, mat, vatten och mediciner om transporter eller annan infrastruktur inte fungerar.

Tillsammans stärker vi Sverige och Danderyd

Att känna sina grannar och ha goda kontakter i närområdet kan göra stor skillnad vid en kris. Prata med andra där du bor om hur ni kan stärka er gemensamma beredskap, exempelvis i bostadsrättsföreningen, hyreshuset eller samfälligheten.

På samma sätt som skolor och företag övar olika kriser kan man öva sin beredskap med sina grannar. Hjälp varandra vid behov.

Beredskapsodling

Du kan öka din självförsörjningsgrad genom att odla ätbart i din trädgård, på innergården, balkongen eller fönsterbrädan. Prioritera det som är lätt-odlat, ger mycket energi och god skörd, till exempel potatis, jordärtskocka, bönor och ärtor. Frukträd och bärbuskar ger skörd som kan syltas, saftas eller torkas.



Bra saker att ha hemma

Om du behöver stanna inomhus i flera dygn är det viktigt att ha rätt utrustning. Fundera på vad som är viktigast för dig att ha tillgång till. Behoven kan variera beroende på din boendesituation och var i kommunen du bor.

En bra utgångspunkt är sådant som hjälper dig att hålla dig mätt, varm och informerad. Här är några exempel:

Mat, vatten, och viktiga saker

- Alternativa sätt att laga mat utan el, till exempel stormkök
- Torrvaror, konserver och drycker
- Extra mat till husdjur
- Vattendunkar och vattenreningstabletter
- Mediciner och nödvändiga hygienartiklar
- Ficklampa med extra batterier
- Kontanter i mindre valörer

Värme och ljus

Det här hjälper dig att hålla värmen om uppvärmningen slutar fungera:

- Filtar och varma kläder
- Fotogen- eller oljelampa
- Tändstickor eller tändare
- Värmeljus

Information och kommunikation

- Batteridrivna radio med extra batterier.
- Mobiltelefon med powerbank och solcellsladdare
- Telefonlista till anhöriga och grannar
- Utskrifter av viktiga dokument

Tänk på att internet ofta slutar fungera vid strömavbrott – då kan en radio eller bilradio vara avgörande för att få information.

För fler råd, se Myndigheten för civilt försvars webbplats: mcf.se

Trygghetspunkter

Våra bibliotek i **Enebyberg**, **Djursholm**, **Stocksund** och **Danderyd** fungerar som fasta trygghetspunkter. Det är platser dit du kan vända dig vid en samhällskris för att få information och stöd.

På trygghetspunkterna finns personal som informerar om vad som har hänt och ger stöd utifrån behov.

Trygghetspunkterna är främst till för dig som inte kan tillgodose dina grundläggande behov på egen hand.

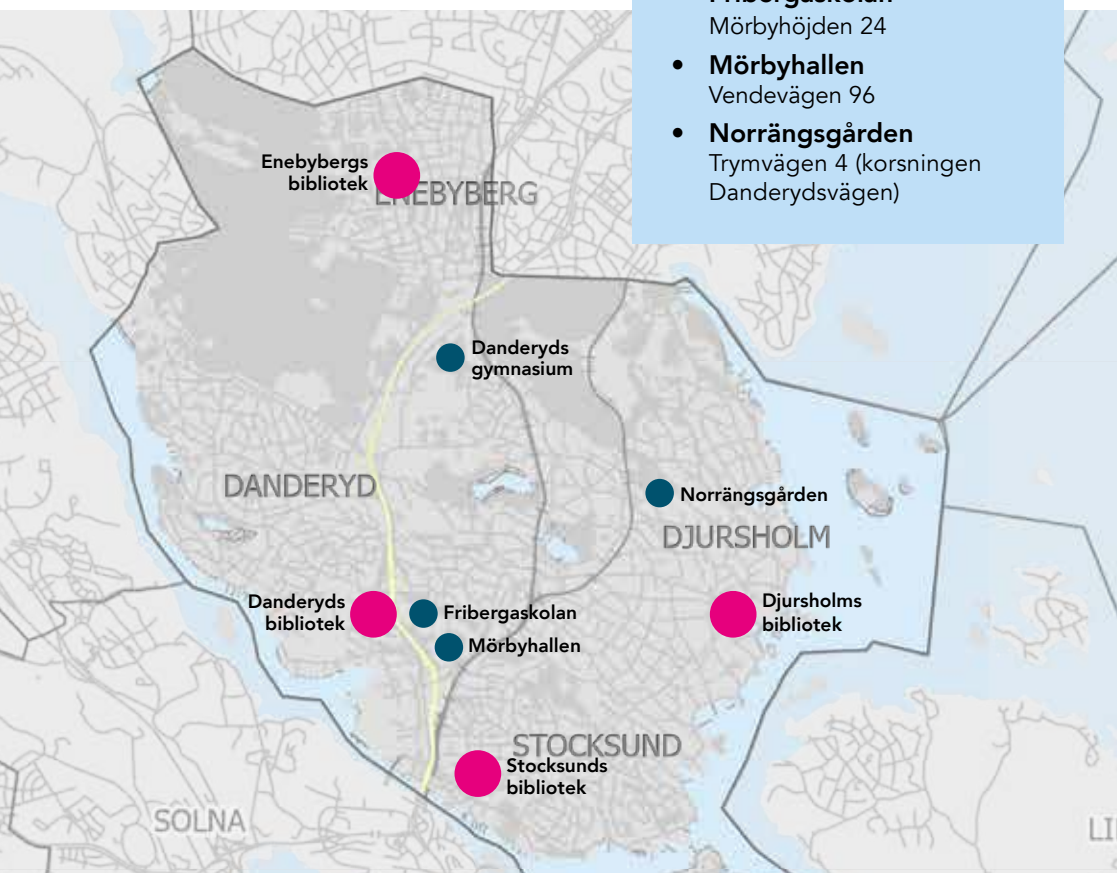
Trygghetspunkter

- **Enebybergs bibliotek**
Alvägen 20 A, Eneby torg
- **Danderyds bibliotek**
Danderyds centrum
- **Stocksunds bibliotek**
Stockholmsvägen 45
- **Djursholms bibliotek**
Vendevägen 7

Utökade trygghetspunkter

Vid behov av större utrymme öppnas följande idrottshallar:

- **Danderyds gymnasium**
Rinkebyvägen 4
- **Fribergaskolan**
Mörbyhöjden 24
- **Mörbyhallen**
Vendevägen 96
- **Norrängsgården**
Trymvägen 4 (korsningen Danderydsvägen)



Skyddsrum

I Danderyds kommun finns cirka 200 skyddsrum, de flesta i privat ägo. På mcf.se/skyddsrumskarta kan du se var närmaste skyddsrummen finns.

Tänk på att du inte är knuten till något särskilt skyddsrum – du kan använda det som ligger närmast oavsett var du befinner dig. Ta reda på i förväg vilka skyddsrum som finns i din närhet.

Vem ansvarar för skyddsrummet?

Fastighetsägaren ansvarar för att skyddsrummen underhålls och kan tas i bruk. I fredstid får skyddsrummet användas till annat. Fastighetsägaren ansvarar för att skyddsrummet blir iordningställt. Har du ett skyddsrum i din fastighet måste det kunna göras klart för användning inom 48 timmar om regeringen fattar beslut om höjd beredskap.

Se Lag (2026:440) om skyddsrum och skyddade utrymmen som trädde i kraft den 1 juni 2026.

Att ta med:

- Vatten i flaskor och mat som tål rumstemperatur.
- Hygienartiklar och toalettpapper.
- Eventuella mediciner och hjälpmedel.
- Varma kläder och liggunderlag.
- Id-handlingar, bankkort och kontanter.
- Mobiltelefon, laddare, powerbank och ficklampa.
- Första hjälpen-utrustning och öronproppar
- Ta med dig det du behöver för de närmaste dygnet. Husdjur ska inte tas med in i skyddsrummet men ta gärna med ett gosedjur om du har barn.



Scanna för att komma till skyddsrumskartan!



Tillgång till vatten

Tänk på att ha
kärl/dunkar hemma som
du kan hämta vatten i

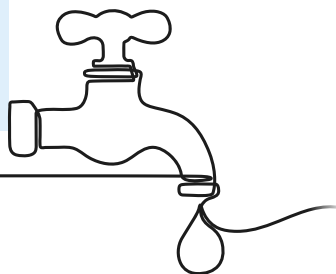
Räkna med tre till fem liter dricksvatten per person/dygn för mat och dryck. Om vi drabbas av ett vattenavbrott kan du hämta vatten på någon av kommunens vattenkiosker.

I Danderyds kommun finns fem vattenkiosker – tappstationer där du dygnet runt och utan kostnad kan hämta dricksvatten i egen dunk eller flaska.

Vattenkioskerna fungerar så länge det ordinarie vattenledningsnätet är i drift. De är utrustade med backventiler som förhindrar att föroreningar kommer in i ledningsnätet.

Här finns vattenkioskerna

- **Danderyd:** Rinkebyvägen 43 och Noragårdsvägen 29
- **Djursholm:** Korsningen Bielkevägen/Ymervägen
- **Enebyberg:** Arholmavägen 33
- **Stocksund:** Långängsstrand 3 (övre parkeringen)



Nödvatten

Vid en större vattenkris gäller Danderyds kommuns nödvattenplan. Den anger hur vatten ska prioriteras när resurserna är begränsade. I första hand prioriteras:

1. Vård- och omsorgsverksamhet
2. Tillagningskök inom offentlig verksamhet och vårdinrättningar
3. Förskolor och grundskolor
4. Allmänheten och övriga verksamheter

Prioriteringen kan ändras beroende på situationen. Kommunen informerar var du kan hämta vatten, om eventuella ransoneringar och om vattnet behöver kokas.

Danderyd har egna nödvattenresurser och kan vid behov begära stöd från exempelvis Livsmedelsverkets nationella vattenkatastrofgrupp (VAKA).

VA och avfall

I Danderyd är det nära till sjöar och vattendrag som kan användas för vatten till disk, tvätt, personlig hygien och toalettspolning vid kris. Även vatten från regntunnor eller snö kan behöva användas. Om det blir ett avbrott som gör att avloppsreningsverken inte fungerar kan du inte använda toaletten på samma sätt som vanligt.

Avloppssystemet är beroende av vattenflöde. Om vattenförsörjningen störs kan det bli svårt att spola i toaletten. I kommunen finns ett antal toaletter som då kan användas. Dessa finns för närvarande på platserna:

- **Svanholmsparken**, Långängsstrand, Stocksund
- **Klingsta park**, Noragårdsvägen, Danderyd
- **Ösbysjön**, Fafnervägen, Djursholm

Om sophämtningen inte fungerar kommer kommunen att informera om alternativa lösningar. Se till att du har påsar hemma för att kunna samla och transportera avfall.

SMS om driftstörningar

För att snabbt kunna informera om akuta och kommande störningar i vattenleveransen samt avfallshämtning har Danderyd kommun en SMS-tjänst. Ditt mobilnummer hämtas automatiskt från din teleoperatörs databas. Är du skriven på en adress med VA-eller avfallsabonnemang i Danderyds kommun, och har en mobiltelefon som är registrerad på samma adress – då kommer du automatiskt att få våra SMS-utskick.

Om du inte får SMS-utskick av oss eller vill avanmäla dig kan du enkelt göra det på danderyd.se/smstjanst

Tips för hemmet!

Skaffa en hink eller latrintunna med tätslutande lock, alternativt kraftiga plastpåsar som inte läcker. Avföring får inte kastas i ditt vanliga sopkärl. Kommunen kommer att meddela var du ska lämna avfallet.

Följ de regler som förmedlas, så att alla får sin tilldelning av vatten samt för att undvika att smittor sprids.

Extremväder

Extremväder som skyfall, översvämningar och värmeböljor blir allt vanligare. Danderyd har i flera år gjort anpassningar i kommunen för att möta detta, och även du har möjlighet att underlätta för dig själv vid extrema väderförhållanden.

Översvämning

Skyfall kan ställa till med stora problem. Danderyds kommun har därför gjort skyfallsutredningar för att se var problemen kan bli störst och där hitta lämpliga åtgärder för att förhindra att skadorna blir så stora.

Om din fastighet ligger nära vatten, i en svacka eller om det ofta blir vattenansamlingar i närheten, kanske det är större risk att du drabbas.

Tänk på att du som fastighetsägare har ett eget ansvar att skydda källare eller bostad inför skyfall. I samband med skyfall prioriterar räddningstjänsten liv och hälsa före egendom.

Du kan hjälpa dig själv genom att:

- Rensa takrännor från is, löv, grenar och skräp.
- Plantera växter och träd som suger upp vatten.
- Se till att vattnet kan rinna bort från huset.
- Kontrollera att avloppsbrunnar är snö- och isfria.

Tänk även på detta inomhus:

- Förvara värdefulla föremål i källarförråd minst 50 centimeter över golvet.
- Stäng av elen i de översvämmade utrymmena. Se dock till att eventuell dräneringspump inte stannar.
- Tryck ned en filt i golvbrunnen och lägg en rejäl tyngd på. Då förhindrar du vattnet från att komma in i din källare.
- Pumpa eller ös ut vatten så fort som möjligt samt vädra.

Stark blåst

Lyssna på väderprognoserna för att få besked om oväder är på väg.

Väntas stark blåst bör du:

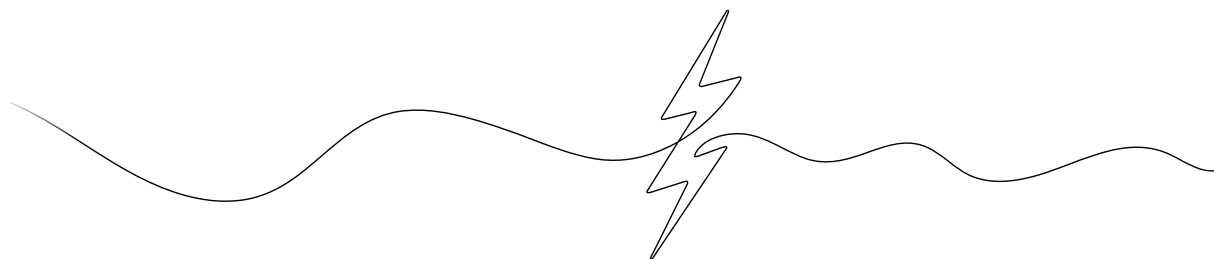
- Förankra utemöbler och studs mattor
- Se till att inga lösa föremål ligger ute på tomten
- Se till att inga takpannor är lösa. De kan blåsa av eller orsaka läckor
- Om du har träd på tomten, kontrollera trädens status eftersom träd i dåligt skick kan bli farliga vid stark blåst
- Förbereda dig för elavbrott

Värmebölja

Höga temperaturer kan vara farligt för alla. Var uppmärksam på kropps-temperatur, puls andningsfrekvens, nyttillkommen yrsel och onormal trötthet. Muntorrhet och minskad urinmängd kan vara tecken på vätskebrist. Se till att dricka men undvik söta drycker och alkohol eftersom de är uttorkande. Sök svalka. En sval dusch, en blöt handduk runt nacken och en kylfläkt kan hjälpa. Se till att dina husdjur får vatten och svalka. Lämna aldrig barn eller djur i bilen när det är varmt ute.

Torka, vattenbrist och bränder

Under längre perioder med varma och torra somardagar finns det risk för torka, vattenbrist och risken för mark- och gräsbränder ökar. Vid risk för torka är det extra viktigt att hushålla med vattenanvändningen. Undvik till exempel att vattna gräsmattan, fylla pooler och duscha länge. Var försiktig vid eldning och grillning. Även andra värmekällor kan starta en brand, till exempel trädgårdsmaskiner, katalysatorer och kastade cigarettfimpar. Respektera alltid eldningsförbud.



Informations- och kommunikationsvägar

I en krissituation informerar kommunen om vad som händer, vad du kan göra och hänvisar vid behov till andra aktörer som kan ha mer information.

Kommunens kommunikationskanaler:

- **Webbplats:** danderyd.se
- **Sociala medier:** Facebook, Instagram och LinkedIn
- **Danderydsappen** (med pushnotiser vid störningar och allvarliga händelser)
- **SMS-utskick** till personer i området vid större händelser
- **Digitala anslagstavlor**, till exempel i Danderyds centrum
- **Kontaktcenter**, plan 5 i Danderyds centrum
- **Aktuell skolplattform** för vårdnadshavare och elever

Alternativa kanaler vid störningar:

- **Trygghetspunkter** där du kan få information och stöd
- **Fysiska anslagstavlor** runt om i kommunen
- **Sveriges Radio P4**
- **VMA** – Viktigt meddelande till allmänheten, som kan gå ut både via utomhustyfoner och nu även som SE Alert, som når samtliga mobiltelefoner inom ett geografiskt område utan att man behöver ladda ned en särskild app

Var källkritisk – undvik desinformation

Tillgång till korrekt information är avgörande i en kris. I kris- eller krigssituationer är vi alla extra sårbara för desinformation och informationspåverkan. Genom att sprida lögnar och propaganda kan konflikter som finns i samhället förstärkas. Som individ har du själv ett ansvar för att inte sprida obekräftad information vidare. Fråga dig varifrån informationen kommer och jämför med flera källor. Var alltid källkritisk!

Läs mer om källkritik på **bliintelurad.se**

Egna anteckningar

- Här kan du samla viktig information som är bra att ha nära till hands vid en kris:
- Viktiga telefonnummer till anhöriga
 - Kontaktuppgifter till förskola, skola och omsorg
 - Bestämd samlingsplats om ni skiljs åt
 - Viktiga mediciner att komma ihåg
 - Var närmaste skyddsrum finns
 - Var närmaste trygghetspunkt finns
 - Uppgifter till ditt försäkringsbolag (inklusive försäkringsnummer)

Håll dig uppdaterad

- krisinformation.se 
- 113 13 – information vid kriser och allvarliga händelser

Förbered dig genom att ladda ner appar:



Danderyds-
appen



SOS Alarm
112



Kris-
information



Brandrisk
Ute



SVT
Nyheter



Sveriges
Radio



SMHI



ICE – kontakt vid nödsituation

Lägg in en kontakt i mobilen med namnet ICE (In Case of Emergency). Då kan räddningspersonal snabbt kontakta dina anhöriga om något har hänt.



DANDERYDS
KOMMUN

Danderyds kommun: danderyd.se, 08-568 910 00